

KESKKONNAMINISTEERIUM

LIFE kliimameetmete allprogramm

Maris Arro

Keskkonnaministeerium

kliimaosakonna peaspetsialist

04.05.2020

LIFE programmi Infopäev

Kliimameetmete allprogramm

- 2018–2020 aastatel eraldatakse kokku 413 miljonit eurot kliimaprojektidele (25% kogu LIFE'i selle perioodi eelarvest)
- 2020. aastal 74,1 miljonit eurot, sellest
 - kliimamuutuste leevendamise projektid - 30,2 Meur
 - kohanemise valdkonna projektid - 35,9 Meur
 - kliimaalane juhtimise ja teabe projektid - 8 Meur
- Toetuse määr perioodil 2018-2020 on 55%.
NB! Kliimameetmete allprogrammi puhul säilib ka sel aastal üheetapiline taotlemine – **täistaotlus**.

Kliimameetmete allprogrammi põhieesmärgid:

- Ressursitõhus, madala süsinikuga ja kliimamuutustele vastupanuvõimeline majandus.
- Euroopa Liidu kliimapoliitika arendamise ja valdkonna õigusaktide rakendamise toetamine.
- Kliimapoliitika eesmärkide laiaulatuslik integreerimine teistesse Euroopa Liidu poliitikatesse ning avaliku ja erasektori praktikasse.
- Parem kliimaalane juhtimine erinevatel tasanditel, sh kodanikuühiskonna, valitsusväliste organisatsioonide ja kohalike osalejate parem kaasamine.

Kliimameetmete allprogrammi projektid peavad toetama:

Euroopa Liidu 2050 kliimaneutraalsuse ja kohanemise eesmärke, samuti Euroopa rohelistes kokkuleppes (kaasaarvatud Kliimapaktis) sisalduvaid poliitikaid ja meetmeid.

Euroopa roheline kokkulepe on katusstrateegia, mille eesmärk on saavutada ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega Euroopa, kus aastaks 2050 on saavutatud kliimaneutraalsus ja ressursside jätkusuutlik kasutus ning tagatud piisav majanduskasv.

Euroopa kliimapakt on Euroopa rohelse kokkuleppe osa, mille eesmärgiks on üldsuse ja kõigi sidusrühmade kaasamine kliimamuutuste vastasesse võitlusesse.

Prioriteetsed valdkonnad

1. Kliimamuutuste leevendamine

Kasvuhoonegaaside heite vähendamine.

2. Kliimamuutustega kohanemine

Kliimamuutustele vastupidavuse suurendamine.

3. Kliimaalane juhtimine ja teave

Parimate tavade levitamine ja teadlikkuse tõstmine, parem teabevahetus, parem kliimaalane juhtimine kõikidel tasemetel, sh kodanikuühiskonna, MTÜde ja kohalike osapoolte kaasamine.

- >>Valida üks põhiline valdkond, kuid väga soovitud on ka teistesse panustada. Oluline on sünergia teiste valdkondade ja poliitikatega, nt kohanemisel lisaks elurikkuse toetamine.

Kliimamuutuste mõjude leevendamine (1)

1. EL riikide ja kohalike omavalitsuste jõupingutused KHG heite vähendamiseks sektorites: transport ja kütused, põllumajandus, ehitus (nt hoonete energiatõhusus), maakasutus ja metsandus;
2. KHG arvestuse väljatöötamine ja rakendamine ja kliimamuutuste leevendamine maakasutuse sektoris;
3. Maakorraldusviiside arendamine, mis mõjutavad KHG heidet ja selle vähendamist;
4. Meetmed, mis parandavad KHG heitkogustega kauplemise süsteemi toimimist ja mõjutavad energia- ja KHG mahukat tööstust;
5. F-gaasid ja osoonikihti kahandavad ained;
6. KHG seire ja riiklik aruandluse tõhustamine.

Kliimamuutuste mõjude leevendamine (2)

- EL riikide ja kohalike omavalitsuste jõupingutused KHG heite vähendamiseks sektorites: transport ja kütused, põllumajandus, ehitus (nt hoonete energiatõhusus), maakasutus ja metsandus.
- Arendada KHG arvestust ja vähendada KHG heidet maakasutuse sektoris.
- Maakasutusviiside arendamine, mis mõjutavad KHG heitkoguseid ja nende vähendamist.

Kliimamuutuste mõjude leevendamine (3)

- Meetmed, mis parandavad KHG heitkogustega kauplemise süsteemi toimimist ja mõjutavad energia- ja kasvuhoonegaaside intensiivset tööstustoodangut (eriti need tööstusharud, mis võivad kokku puutuda märkimisväärse süsinikdioksiidi lekke ohuga);
- Investeeringuid tööstuse innovatsiooni, kuluefektiivsetesse tehnoloogiatesse ja näidisrajatistesse toetamaks vähese CO₂-heitega tootmist, sh projektid reaalses tööstuskeskkonnas;
- Tehnoloogiate ja protsesside ülekantavust sektoris.

Kliimamuutuste mõjude leevendamine (4)

- Innovatsiooni- ja näidisprojektid näitamaks madala globaalse soojendamise potentsiaaliga alternatiivide kättesaadavust.
- Fluoritud kasvuhoonegaaside (eeskätt HFCde segude) taasväärtustamine ja ringlussevõtt.
- Külmutusseadmete ja konditsioneeride standarditest põhjustatud barjäärid - kuidas oleks võimalik riske vähendada nt süttimisohtlike alternatiivsete ainete tootmisel, kasutamisel ja teenindamisel.

Kliimamuutuste mõjudega kohanemine (1)

1. Linnakeskkonna kliimamuutustega kohanemine ja maakasutuse planeerimine kliimamuutuste mõjuga paremaks toimetulekuks
2. Taristu vastupidavus kliimale, sh sinirohetaristu ja ökosüsteemil põhinevate lähenemisviiside kohandamine
3. Säätlik veemajandus põuatundlikes piirkondades, üleujutuste ja rannikualade majandamine
4. Põllumajandus-, metsandus- ja turismisektori, sealhulgas saarte ja mägi piirkondade vastupanuvõime suurendamine kliimamuutustele
5. ELi äärepoolseimate piirkondade toetamine - valmisolek äärmuslikeks ilmastikunähtusteks, eriti rannikualadel.

Kliimamuutustega kohanemine (2)

- Kohaliku tasandi kohanemisstrateegiate arendamine ja rakendamine läbi Linnapeade pakti ning koostöö erinevate juhtimistasandite vahel;
- Uuenduslike kohanemisvõimaluste pakkumine linnapiirkondades, sealhulgas vee-, energia- ja ehitussektoris ning tervist ja heaolu käsitlevad lahendused;
- Avaliku ja erasektori partnerluste rakendamine kliimamuutustega kohanemise teemal;
- Projektid, mis keskenduvad energiavõrgu, transporditaristu või ühiskondlike hoonete vastupidavuse suurendamisele kliimamuutuste osas, näiteks standardite ja ehitusnormide rakendamise kaudu.

Kliimamuutuste mõjudega kohanemine (3)

- Sinirohetaristu arendamine ning ökosüsteemil põhinevate lähenemisviiside rakendamine;
- Üleujutuste ja rannikualade piiriülene haldamine, rõhuasetus tihedalt asustatud rannikualadel;
- Kliimamuutustega kohanemine metsamajanduses metsatulekahjude ohu vähendamiseks;
- ELi äärealade kliimamuutuste riski- ja haavatavuse hindamine ja kohanemisstrateegiate väljatöötamine ja rakendamine;
- Äärmuslike sündmuste varajase hoiatamise süsteemid.

Kliimaalane juhtimine ja teave

Kliimamuutuste juhtimise ja teabe LIFE eesmärk on aidata kaasa ELi kliimapoliitika (sh Euroopa kliimapakti) ja seadusandluse väljatöötamisse ja rakendamisse.

1. Kliima- ja energiasstrateegiate (aastani 2030 või 2050) väljatöötamine ja rakendamine;
2. Käitumuslike muutuste propageerimine, peamiselt KHG heitkoguste vähendamise ja ressursitõhususe meetmed;
3. ELi heitkogustega kauplemise süsteemi toimimise hindamine, seire ja aruandluse läbipaistvus;
4. F-gaaside alase võimekuse ja teadlikkuse tõstmine (tootjatest kuni lõppkasutajateni), koolitused;
5. Kliimapoliitika rakendamise järelevalve, hindamine ja järelhindamine;
6. Parimate praktikate jagamine ja teadlikkuse suurendamise meetmed, mis käsitlevad kliimamuutustega kohanemisvajadusi.

LIFE Kliimaprogrammist toetatud projektid

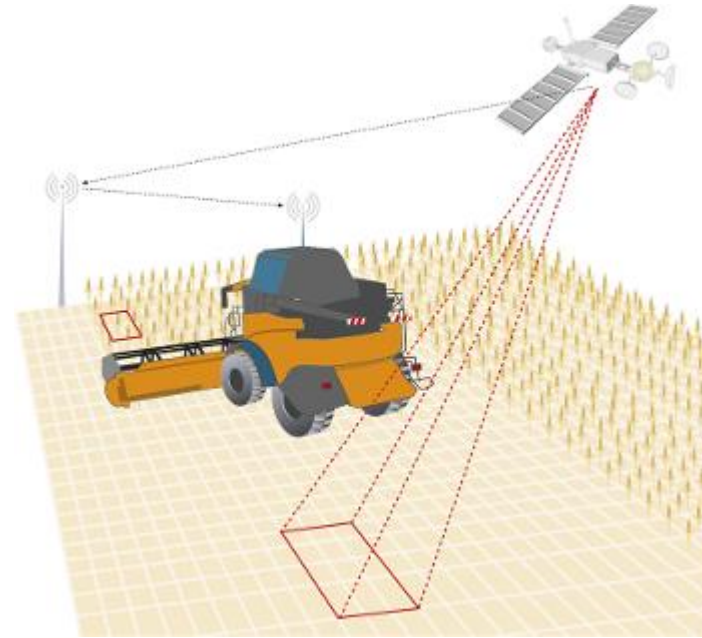
- LIFE HydroClimateStrategyRiga-Riia linna üleujutusohu ja selle maandamine
- LIFE AdaptFor- metsade majandamine vastavalt kliimamuutustele
- LIFE solar highways- 30% tõhusamad energiatootjad, vähem müra, taastuva energia osakaalu kasv
- LIFE- BRAINYMEM- N₂O heitkoguse vähenemine, 25% väiksem energiakasutus, 50-70% efektiivsem reoveepuhastus

Climate winners 2016/2017

- LIFE + AGRICARBON – harimata põllumaa kasutamine kasvuhoonegaaside pinnases talletamiseks
- Crops for better soil – mahepõllumajandustehnikate ga süsinikusisalduse suurendamine pinnases
- EKO-LIFE – Austria piirkonna elanikele kliimateadlikkuse suurendamise projekt ökoloogilise jalajälje vähendamise ja teadliku toitumise abil

Taotluse esitamine

- **Kliima allprogrammi juhised 2020**
ec.europa.eu/life → 2020 LIFE call for proposals for traditional projects -
Climate action → Download: https://ec.europa.eu/easme/sites/easme-site/files/life_2020_climate_action_package.zip
- Taotluse esitamise **tähtaeg on 6. oktoober 2020 (kell 17.00 Eesti aja järgi).**
- Taotlus esitatakse LIFE koduleheküljel kasutades süsteemis veebi tööriista nimega **eProposal.**
- Lepingute sõlmimine 2021 mais-juunis.
- Projekti võimalik varaseim alguskuupäev on 1. juuli 2021.

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Kliima allprogrammi küsimused:

Maris Arro

Maris.Arro@envir.ee

Tel. 6262986